

ΤΟΥ ΑΝΔΡΕΑ ΛΑΣΚΑΡΑΤΟΥ

ΑΝΕΚΔΟΤΟΙ ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑΙ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

Αί βιογραφικαὶ αὐτὰ ἀναμνήσεις τοῦ περιφθίμου σαυρικοῦ ποιητοῦ Ἀνδρέα Λασκαράτου δὲν ἐξεδόθησαν εἰς βιβλίον. Εἶχον σιαλεῖ προ ἐξηκονταετίας ὑπὸ τοῦ ἴδιου πρὸς τὸν Νικ. Μαραράγα, ὅπως τὰς δημοσιεύσῃ εἰς τὸ περιοδικὸν ἢ Ἀ' Ἐθνικὴ Βιβλιοθήκῃ τὸ ὅποιον ἐξέδιδεν ἀρχικῶς ἐν Ἀλεξανδροῦ καὶ κατόπιν ἐν Ἀθῆναις.

Κύριε Μαραράγα,

Ἰδοὺ ἐνδίδω εἰς τὴν παρακλήσιν σου διὰ νὰ σοὺ σταίλω νὰ τυκώσης τὴ βιογραφία μου.

Εἶνε γαμμένη σὺ τῷ Ἰταλικῷ, σὲ ἐξευαδοτῶ ὁμως ἂν θέλῃς νὰ τὴν μεταφράσῃς εἰς τὴ γλῶσσα μας, ἀλλὰ σὲ παρακαλῶ ὄχι σὺ λογιολογιστικῶς. Ἐπιμένω σὲ τοῦτο ἅπανα Κύρ Μαραράγα, ἐπειδὴ νὰ μὲ παρουσιάσῃς λογιώτατον, ἡθελ' εἶνε αὐτὰ νὰ μὲ παρουσιάσῃς κατωφίωμονον. Καυσις δὲν ἠθέλει μὲ ννοοῖσι.

Ἐγώ γεγραμμίτα Ἰταλικά, ἐπειδὴ εἰς μου ζητήθη ἄλλοτε νὰ γράψω τὴν βιογραφία μου τοῦτῃ ἀπ' Ἐθνωφίτου δπου ἐγγωφίζαν τὰ Ἰταλικά καλλιτέρα ἀπὸ τὴ γλῶσσά μας.

Ἐπαρόλῳ γράφοντάς τῃ ὅσα δὲν ἐπιάνον νὰ δείξουν τὸ χαρακτήρα μου, ἐπειδὴ νομιμὸν εἶναι μόνον τὸν χαρακτήρα εἶναι ὁ ἀνθρώπος, ἀνάκια δὲ καὶ τὰ ὅσα ἐδωρότα ἀναφέρεται διὰ τοῖς ἄλλοις, ἐπειδὴ ἡ ὀφέλεια τῶν ἄλλων πράξει νὰ εἶνε ὁ σκοπὸς τοῦ νῆδου συγγράμματος.

Ἢ βιογραφία μου τοῦτῃ θέλει δεῖξι διωτηγὸς τὸ πέρασμα μου, τὸν κόσμον. Δὲν ἐγράψα τιποτε ἀπὸ τὰ ὅσα χάρηνται σοὶ ἵσως εἰς τὸν αὐτὸν τους, καὶ ὑπόφω θα δῶ ὑποφωρον οὐ ἀφιερώνοντες τὴ γλῶσσαν εἰς τὴν ὀφέλεια τῶν ἄλλων. Οὕτω παραπονοῖμαι γιὰ τοῦτο, εἶναι εἶν' ὁ κόσμος!

Ἐδικὸς σας
ΑΝΔΡ. ΛΑΣΚΑΡΑΤΟΣ

Σεβαστέ μοι κύριε Λασκαράτε, Μπὰ μὲγάλης εὐχαριστήσους ἔλαβον τὴν ἐπιστολήν σας μὲ τὴν ἐδωκότατεν αὐτοβιογραφίαν σας καὶ εἰς ἐκφράζω τὴν ἐγγνωμοσύνην μου διὰ τὴν τὴν προθυμίαν μὲ τὴν ὁποιαν ἤκουσα εἰς τὴν παρακλήσιν μου. Πάντοτε θαυμαστικῶς τὸν ἔργον σας, τὰ ὅποια τιμῶν ἀληθῶς τὸ Ἐλληνικὸν ὄνομα, ἐκεῖθεν δὲ ἠθέλην εἶσθαι κῆρυγμα διὰ τὸ συγγράμμα μου πᾶν ἄρθρον φέρων τὴν σεβαστὴν ὑπογραφήν σας.

Ἦσαν ὡς παρατηρεῖτε εἰς τὸ ἔργον μου ἐπί τὸ καὶ ποῖα δὲν εἶνε ὀφέλεια μου. Πεννηθῆς καὶ ἐκατηδευθῆς ἐν Ἀθῆναις γράφω τὴν γλῶσσαν τὴν ὅπου καὶ οὐλοῦ.

Σέβεται τὰς περὶ γλώσσῃς ἰδέας σας καίτοι ἀντιθέτους πρὸς τὰς ἰδικὰς μου καὶ φρονῶ διὰ τὸ ἔνδομα δὲν μεταβάλλει τὸ περιβαλλόμενον ἀντικείμενον. Ὁ ἀδάμας εἰς με χροσὸν εἰς με ἀργυρον δεθῆ εἰνε ἀδάμας. Τὸ ψιμμύθιον τοῦ λογισμοῦ διὰ τὸ ὅπολου σπλῆγῃσι τινες τὰ ταπεινὰ των ἔργα, οὕτω τὰ ἀνυπόφορα, οὕτω ἀπατῶ.

Ἀφήσατε εἰς τὴν ἐξουσίαν μου νὰ δημοσιεύω τὰ ἐνθωφίτου ὅσα ἐχοσιν ἢ ἐν μεταφράσει. Ἐπιστομίμα τὸ δικό μου, διὰ ἐὶ ὡς καὶ ἡμεῖς δὲν ἀνετίθε, δημοσιεύμενα Ἰταλικά δὲ ἴσως ἀναφωσθῆ παρ' ἄλλων μόνον καὶ φρονῶ διὰ ἔργα Ἑλληνικά πρῆξι νὰ ἀναντινώσκονται ἰδίως παρ' Ἑλλήνων καὶ τὴν ἐξ ἀπὸν ὀφέλεια αὐτοῖ νὰ προσπορίζονται. Ἐπίτῳ διὰ θέλετε παραδεχθῆ τὸ ὄρθν τῶν λεγόμενων μου καὶ θέλετε μὲ κρῖνει μὲ ὄλιγωτερον ἀσπιρῶτητα ἐκείνης δ' ἢ κρῖνετε τοὺς λογιώτατους.

Ὁλοσ ἡμέτερος
ΝΙΚΟΛ. ΜΑΤΑΡΑΓΚΑΣ

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΜΟΥ ΕΝΘΥΜΗΜΑΤΑ

Α'.

Ἐγεννήθην εἰς τὰς 1)13 Μαΐου ἐν Ληξουρίῃ τῆς Κεφαλληνίας. Ἐπειδὴ δ' ἦμην τὸ μόνον ἄρθρον τῆς οἰκογενείας οἱ γονεῖς μου διὰ τῶν πολλῶν περικοιτήσεων των μὲ κατέστησαν παιδίον ἰδιότροπον. Ἄλλως παρὰ τοῦ πατρός μου, ἀνθρώπον συνετοῦ καὶ τιμῶν. ἔλαβον συμβουλὰς καὶ παραδείγματα, ὑγιασιώτη καὶ αὐστηροτάτης ἠθικῆς. Ἐγ' ὅσον ἔμεινον ἐν Ληξουρίῃ διετέλεσα ὑπὸ διδασκάλου, ἀλλὰ διδασκάλους ἀσημάντους οὕτινες ἐλάχιστα ἢ σχεδὸν ἐλάχιστα μὲ ὀφέλησαν. Ὅταν ἠῆξεσα ὀλίγον τὴν ἡλικίαν γενόμενος ἴσως δωδεκαετιῆς, ὁ θεὸς μου κομῆς Δελαδάτοιμας μὲ παρέλαβε μεθ' ἐαυτοῦ εἰς Ἀργοστολίον ἵνα μὲ ἀναθῆρῃ ἐν τῷ οἴκῳ του. Τότε ἤρχισα νὰ ἔχω καλοὺς διδασκάλους ἡτοῖ διὰ τὴν Ἰταλικὴν ἰωάννην τινὰ Βαπτιστὴν Βαρτολίτην καὶ βραδύτερον τὸν Βάμβαν, διάσημον καθηγητὴν τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς γλώσσῃς καὶ φιλολογίας. Τότε ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ θεοῦ μου ἠτύχησα νὰ ἴδω τὸν Λόρδον Βύρωνα, ὁ σὺς τὸν ἐπισκέπτετο συχνὰ καὶ πολλὰς ἔσπον τὴν τιμὴν νὰ συγκαθίσω μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν τράπεζαν. Ἠμέραν τινὰ ὁ θεὸς μου μὴ ὄν ἐτοιμος νὰ τὸν δεχθῆ μ' ἔσειλε νὰ τὸν παρακαλέσω νὰ εἰσελθῆ εἰς τὴν αἴθουσαν καὶ μὲ διάταξε νὰ μένω μετ' αὐτοῦ μέχρι τῆς ἐλεύσεως του. Ὁ Βύρων δὲν ἤ-

θέλησε νὰ εἰσελθῆ λέγων δὲ τὰ ὑποδήματά του ἦσαν βεβρογμένα καὶ δὲν ἠθέλε ρυπάνει τὴν αἴθουσαν.

«Ἄς περικαθίσωμεν ἐδῶ, εἶπε, μέχρις οὐ εἰτοιμασθῆ ὁ θεὸς σου». Ἐφόνει ἐπερικαθίσωμεν ὀλίγον παρὰ τὴν εἰσοδον. Πάντοτε κατὰ τὸ δῖαστημα τοῦτο μοὶ ὀμίλει, ἀλλ' ἐγὼ δὲν ἤμην εἰς θέσιν νὰ ἐννοήσω τὴν σημασίαν τοῦ ἀνθρώπου μεθ' οὐ συνωμῖλου. Εἶχον τότε 12 ἔως 13 ἔτη.

Ἐκ τοῦ Ἀργοστολίου ἔπειτα ὁ πατὴρ μου μὲ γατάταξεν ὡς ὀικότροφον εἰς τὸ ὑπὸ τοῦ Λόρδου Γκίλφουρδ Ἰδρυθὲν Λύκειον εἰς τὸ φρουρίον τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, ὅπου ἠτύχησαμεν νὰ εὗρωμεν αὐτὸν τοῦτον τὸν Λόρδον.

Ὁ Βάμβας, εἰ, τότε τῶν καθηγητῶν τοῦ Λυκείου, ὅστις μ' ἐγγωφίζεν εἰς Ἀργοστολίον, μὲ παρουσίασεν εἰς τὸν Λόρδον λέγων συγχρόνος διὰ ἡμῶν ζωηρός, προπετής καὶ τὰ τοιαῦτα. Ἄλλ' ὁ Λόρδος ἐναγκασθῆς με, «εἶνε, εἶπε, ἐκ τῶν παιδίων τὸ ὅποια μοὶ ἀρέσκον.» Ὁ Βάμβας ἔμεινε ἀνάδοχος. Ἐν τούτοις ἐν τῷ Λυκείῳ ἐκείνῳ ὀλίγον ὀφέληθην. Ἀπενανίας ἐπράξα πολλάς ἀνάξιας. Ὁ Βάμβας εἶχε δίκαιον. Εἰμεθα δεκαπέντε οἰκότροφοι ἐν τῷ αὐτῷ οἴκῳ, ὅπου συγκατοῦν καὶ ὁ ἔφορος τοῦ καταστήματος. Εἰμεθα δὲ τὸσον ἀνηθοὶ, ὅστε ὁ ἔφορος τοῦ καταστήματος. Εἰμεθα δὲ τὸσον ἀνήθοι, ὅστε ὁ ἔφορος τοῦ καταστήματος. Εἰμεθα δὲ τὸσον ἀνήθοι, ὅστε ὁ ἔφορος τοῦ καταστήματος. Εἰμεθα δὲ τὸσον ἀνήθοι, ὅστε ὁ ἔφορος τοῦ καταστήματος.

Ἐμῶν ὀλίγων ἀποφῶν τῶν ἄλλων. Οὕτω παραπονοῖμαι γιὰ τοῦτο, εἶναι εἶν' ὁ κόσμος!

Ἐν Ληξουρίῃ τότε εἶχον ἄριστον διδάσκαλον τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς ὑπὸ τὸν ὅποιον ἐπεδόθη μετὰ εἶμαθον τότε.

Κατὰ τὸ 1828 ὁ θεὸς μου κομῆς Δελαδάτοιμας μὲ ἔλαβε μεθ' ἐαυτοῦ εἰς Κέρκυραν ὅπου διετέλει δικαστικῆς, καὶ μοὶ ἔδωκεν ὡς διδασκάλους τοὺς κυρίους Β. Κάλβον καὶ Β. Νανούτση, οὕτινες κατόπι μοὶ ἔμειναν φίλοι. Ὁ πρῶτος, χαρκτηρὸς σοβαροῦ καὶ σεπτικοῦ καὶ εἰς τὸ παραμικρὸν θεωρῶν ἑαυτὸν προσβαλλόμενον, μοὶ ἔδωκεν μαθημάτων τινα ἐκείνου ὅπου οὕτος ἐκάλει τὸ ε χ ν η σ υ ν θ ἔ σ ε ω ς (arte di comporre). Εἰμεθα τρεῖς εἰς τὸν κλάσον, ἀλλ' οἱ δύο ἔμελλον νὰ ἐγκαταλίπωσι τὰς ἀληθῶς δυσκόλους ἐκείνας ἀσχέσεις. Ὁ κ. Νανούτσης, ὅστις ἔπειτα χάριν τῶν φιλολογικῶν του ἐργασιῶν διωρισθῆ μέλος τῆς Ἀκαδημίας τῆς Κρούσας, ἦτο χαρκτηρὸς εὐπροσηγόρου κατεῦθῆμον, Ἐγώ γε εὐχάρους καὶ μικρὰς πνευματωδεστάτας καὶ σατυρικὰς ποιήσεις. Μοὶ ἔδιδε παραγγέλματα περὶ σατύρας ἀπὸρατὰ ἐξέτέλου, ἀποτειρώμενος καὶ ἐγὼ νὰ γράφω ποιήσεις κατὰ μῆμῃσιν τῶν ἰδικῶν του, ἄς οὔτοις ἐπιδιώρθου. Μετ' αὐτοῦ διήλθον τὴν ρητορικὴν. (Ἀκολουθεῖ)

ΠΡΑΚΤΙΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

Κατὰ τῶν μυρμηγκῶν

Πρὸς καταστροφὴν τῶν βλαπτόντων τὰ δένδρα μυρμηγκῶν καὶ ἄλλων ζωφύρων διάλυσα σαποῦνι μαρῷ ἐντὸς ἴδωτος τῶσον, ὅστε τὸ ἕδωκ νὰ μαυρίζῃ. Ἐπειτα βρέξε ἐντὸς αὐτοῦτεμάχον παντὸν καὶ πλύνε δι' αὐτοῦ τὰ πειραγμένα μέρη τοῦ δένδρου. Τὰ ζωφύρια καταστρέφονται ἀμέσως. Πρέπει ὁμως νὰ ἐκλέξῃς καλὴν καὶ αἰθρίον τινὰ ἡμέραν.

